

Б.О.С.НА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ

Комисија за остваривање
равноправности полова

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE

PREDSTAVNIČKI DOM/ZASTUPNIČKI DOM

Komisija za ostvarivanje ravnopravnosti spolova
Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova

Број/Број: 01/6-50-3-6-17/14

Сарајево/Sarajevo, 1.9.2014.

КОЛЕГИЈ ЗАСТУПНИЧКОГ ДОМА

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 05. 09. 2014.			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-3-991/14			

Poštovani,

Dostavljam Vam Izvješće o radu Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova u 2014. godini, usvojenog na 17. sjednici Povjerenstva od 28.8.2014.

S poštovanjem,

PREDSJEDATELJ POVJERENSTVA
Niko Lozancic

Број/Број: 01/6-50-1-6-17/14

Сарајево/Сарајево, 26. 8. 2014.

IZVJEŠĆE O RADU
ZA 2014. GODINU

Сарајево, колумб, 2014.

S A D R Ź A J

POGLAVLJE I. UVODNI DIO	3
POGLAVLJE II. IZVJEŠĆE O AKTIVNOSTIMA POVJERENSTVA.....	4
Odjeljak A. Konferencije u organizaciji Povjerenstva	4
Odjeljak B. Konferencije na kojima su sudjelovali članovi Povjerenstva	5
Odjeljak C. Bilateralni susreti i sastanci	5
Odjeljak D. Zakonodavna aktivnost Povjerenstva	6
Odjeljak E. Ostale aktivnosti	6
POGLAVLJE III. SAŽETAK	7
PRILOG: Pregled sjednica Povjerenstva s točkama dnevnog reda	8

Na temelju članka 31. stavak (2) Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07, 87/09 i 28/12), Povjerenstvo za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na 17. sjednici, održanoj 26.8.2014. godine, usvojilo je

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2014. GODINU

POGLAVLJE I. UVODNI DIO

Nadležnosti Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) utvrđene su člankom 46. Poslovnika Zastupničkog doma, kojim je propisano da Povjerenstvo razmatra pitanja koja se odnose na:

- ostvarivanje ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, naročito u vezi s unaprjeđivanjem statusa žena u Bosni i Hercegovini;
- poticanje aktivnosti u institucijama BiH na provedbi Platforme za akciju Pekinške deklaracije (4. svjetska konferencija o ženama, 1995.) u 12 kritičkih sfera;
- poticanje i koordinaciju aktivnosti s entitetskim parlamentima na unaprjeđenju statusa žena i provedbi Platforme za akciju Pekinške deklaracije;
- razmatranje predloženih zakona i drugih propisa sa stanovišta ravnopravnosti spolova i sprječavanja diskriminacije žena;
- razmatranje prijedloga dokumenata i izvješća institucija BiH koji se odnose na ostvarivanje ravnopravnosti spolova i provedbu Platforme za akciju Pekinške deklaracije u cijelosti, odnosno po pojedinim područjima;
- razmatranje pripreme za sudjelovanje izaslanstava Bosne i Hercegovine na međunarodnim skupovima kada se razmatra provedba Pekinške deklaracije
- druga pitanja u vezi s ostvarivanjem ravnopravnosti spolova.

U 2014. godini Povjerenstvo je održalo četiri sjednice s ukupno 21 točkom dnevnog reda, kako slijedi:

Broj i datum održavanja sjednice	Broj razmatranih točaka dnevnog reda na sjednici	Broj nazočnih članova sjednicama Povjerenstva	Broj članova koji nisu bili nazočni sjednicama Povjerenstva
14. /26. 2. 2014.	5	5	4
15. /24. 3. 2014.	7	6	3
16. /01. 7. 2014.	5	7	2
17. /26. 8. 2014.	4	5	4
Ukupan broj sjednica: 4	Ukupan broj razmatranih točaka: 21	Prosjek nazočnih: 63 %	Prosjek nenazočnih: 37 %

POGLAVLJE II. IZVJEŠĆE O AKTIVNOSTIMA POVJERENSTVA

Odjeljak A. Konferencije i tematske sjednice u organizaciji Povjerenstva

Povjerenstvo je, uz potporu Misije OEES-a i Agencije za ravnopravnost spolova BiH, organiziralo aktivnosti pod okriljem Tjedna ravnopravnosti spolova, koji je obilježen od 3. do 7. ožujka 2014.

U sklopu Tjedna ravnopravnosti spolova dodjeljena su, po prvi puta, priznanja Povjerenstva trima dobitnicama Nagrade za doprinos u ostvarivanju ravnopravnosti spolova u 2013. godini.

Dobitnice je predložio ocjenjivački sud, koji su činile predstavnice Povjerenstva, Agencije za ravnopravnost spolova BiH i OEES-a, temeljem javnog poziva za dostavu prijedloga, a svečano uručenje priznanja upriličeno je 4. ožujka u auli PSBiH.

Tematska sjednica Povjerenstva: „Sudska zaštita od rodnoutemeljeanog nasilja i nasilja u obitelji“ održana je 4. ožujka.

Šesta OEES-ova regionalna konferencija žena parlamentarki: „Rad u parlamentarnim tijelima: Izazovi i postignuća iz perspektive ravnopravnosti spolova“ održana je 5. ožujka uz sudjelovanje parlamentarke iz Finske, Hrvatske, Crne Gore, Srbije, Makedonije, Albanije i BiH.

Organizirani su i popratni događaji već spomenutim konferencijama. Tako je u atriju Parlamentarne skupštine BiH priređena izložba bosanskohercegovačkih umjetnica, čiji su radovi za temu imali marginalizaciju i diskriminaciju žena, a bila je upriličena i Mala biblioteka rodne ravnopravnosti, u kojoj su se mogli naći odabrani naslovi iz stručne literature o ravnopravnosti spolova i rodnim pitanjima, djela iz teorije feminizma te djela domaće i svjetske književnosti u kojima se promiče emancipacija žena.

Također su organizirane i posjete građana popratnim manifestacijama te je, prema podacima Sektora za odnose s javnošću Tajništva Parlamentarne skupštine BiH, ove sadržaje pratilo 430 posjetitelja, podijeljenih u 19 grupa, u 10 termina.

Dana 7. 5. 2014. održan je Forum o ravnopravnosti spolova u političkim strankama, na kojem je razgovarano o rodnoj perspektivi u programskim dokumentima političkih stranaka, kao i o praksi kojom političke stranke potiču angažman žena u političkim strankama. Također je predstavljen tekst Izjave o opredijeljenosti stranaka za ravnopravnost spolova, koja je nakon toga ponuđena strankama na potpisivanje.

Dana 20. 5. 2014. održana je konferencija: „Zaštita žena žrtava nasilja u obitelji u svjetlu ratifikacije Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja“. Tom prigodom upriličeno je čitanje ulomaka teksta „Nasmrt ranjena“, autorica Serene Dandini De Sylva i Maure Misići.

Odjeljak B. Konferencije na kojima su sudjelovali članovi Povjerenstva

Dana 4. ožujka 2014. – Međuparlamentarna konferencija o temeljnim pravima, seksualnoj orijentaciji i spolnom identitetu, koja je održana u Tirani, u organizaciji EP-a i Parlamenta Albanije.

Konferencija pod nazivom „Prioriteti i akcije za unaprjeđenje sudjelovanja žena u političkom odlučivanju u Bosni i Hercegovini“, održana je od 21. do 23. ožujka 2014. na Jahorini, u organizaciji zaklade „Udružene žene“ Banja Luka.

Dana 9. i 10. lipnja 2014. – XVI. sastanak Cetinjskog parlamentarnog foruma o temi: „Žene u biznisu“, održan je na Cetinju, u organizaciji Skupštine Crne Gore.

Odjeljak C. Bilateralni susreti

Na poziv Parlamenta Kraljevine Švedske, izaslanstvo Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, boravilo je 4. lipnja 2014. u posjetu Parlamentu Kraljevine Švedske, te se susrelo s članovima Odbora za socijalnu skrb i Odbora za tržište rada Parlamenta Švedske, voditeljem Parlamentarne skupine prijateljstva s BiH Peterom Radbergom, voditeljem Odjela za protokol Larsom Franzenom i zastupnikom Johanom Linanderom iz Mreže muškaraca Parlamenta Švedske.

Odjeljak D. Zakonodavna aktivnost Povjerenstva

Slijedom usvojene inicijative prve zamjenice predsjedatelja Povjerenstva Ismete Dervoz, Povjerenstvo je na 13. sjednici utvrdilo i u parlamentarnu proceduru uputilo sljedeće dokumente:

1. Izmjena i dopuna Jedinistvenih pravila za izradbu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine;
2. Amandmane na Prijedlog poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
3. Amandmane na Prijedlog poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
4. Naputak o korištenju rodno osjetljivog jezika u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine s aneksima: Pojedinačne upute s primjerima i Tablica funkcija, naslova, zvanja i zanimanja u Parlamentarnoj skupštini BiH i Tajništvu Parlamentarne skupštine BiH.

Odjeljak E. Ostale aktivnosti

U organizaciji Povjerenstva, objavljena je publikacija pod nazivom „Uporaba rodno osjetljivog jezika u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine“, koja predstavlja kompilaciju dokumenata Povjerenstva te jezičnih i sociokulturoloških recenzija napisanih u pripremi ovih dokumenata, s namjerom da drugima dadnu poticaj u nastojanjima da se otkloni rodna diskriminacija u jeziku.

POGLAVLJE III. SAŽETAK

Budući da je ovo Izvješće posljednje u ovome sazivu Povjerenstva, željeli bismo istaknuti najznačajnije aspekte rada Povjerenstva u mandatnom razdoblju.

Povjerenstvo je redovito analiziralo stanje ravnopravnosti spolova u raznim područjima javnog i privatnog života u BiH, uvažavajući pritom stajališta i vladinog i nevladinog sektora, nastojeći postići uravnoteženo stajalište koje bi svojim preporukama primjerenom potaklo na aktivnosti u cilju poboljšanja stanja.

Takoder smo razmatrali godišnja i periodična izvješća o poštivanju i primjeni međunarodnih konvencija iz područja rodne ravnopravnosti, kao što su UN-ov CEDAW, Pekinška deklaracija i Platforma za akciju u Bosni i Hercegovini i Rezolucija UNSCR 1325 – “Žene, mir i sigurnost”, te smo ih s prijedlogom preporuka prosljeđivali Parlamentanoj skupštini BiH na razmatranje.

Sudjelovali smo u izradi i upoznavali se s godišnjim izvješćima o provedbi Strategije prevencije i borbe protiv obiteljskog nasilja za Bosnu i Hercegovinu, kao i s provedbom Gender akcijskog plana Bosne i Hercegovine za dva razdoblja.

Predložili smo i izmjene Zakona o radu i Zakona o plaćama u institucijama BiH kojima je uveden institut roditeljskog dopusta, čime su očevi stekli pravo korištenja dijela porodiljnog dopusta.

Snažno smo podržali zakonski prijedlog naše prve potpredsjednice za usuglašavanje Izbornog zakona BiH sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH, kojim je povećana kvota na kandidacijskim listama za manje zastupljeni spol na 40%, te je propisana ista kvota i za sastav izbornog povjerenstva i biračkog odbora.

Povjerenstvo je objavilo Priručnik za parlamentarce, koji parlamentarcima treba olakšati primjenu Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja.

Priručnik je dokument Vijeća Europe koji je, uz suglasnost vlasnika autorskih prava, preveden na naše jezike i tiskan, te je podijeljen sudionicima sjednice ali i svim parlamentarcima iz Parlamentarne skupštine BiH, Federalnog parlamenta i Narodne skupštine Republike Srpske, kao i predstavnicima Agencije za ravnopravnost spolova i gender centara.

Veliki je doprinos Povjerenstva u 2013. godini glede ratifikacije i promocije Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja (CAHVIO). Te su aktivnosti omogućile da Bosna i Hercegovina bude šesta država članica Vijeća Europe koja je ratificirala Konvenciju. U tijeku su aktivnosti u kojima sudjeluje i Povjerenstvo, a tiču se izrade strategije za uvođenje Konvencije u naš pravni sustav.

Povjerenstvo je razmatralo amandmane na Ustav Bosne i Hercegovine inicijative „Građanke za ustavne promjene“ iz dokumenata Platforma ženskih prioriteta za ustavne promjene iz rodne perspektive, te se očitovalo o istima i prosljedilo ih nadležnim organima.

Bitno je istaknuti i naše višegodišnje strateške partnere s kojima smo tijekom proteklog razdoblja najviše surađivali, a to su: UNDP, UNWoman, OESS, mreža parlamentaraca Vijeća Europe “Žene oslobođene nasilja”, Agencija za ravnopravnost polova BiH, Gender centar Federacije BiH i Gender Centar Vlade Republike Srpske te brojne nevladine organizacije.

Povjerenstvo je konstatiralo da postoji značajan nesrazmjer u angažmanu članova i članica Povjerenstva u realiziranju njegovih aktivnosti, koji se očituje i u neprisustvovanju većem broju sjednica, o čemu smo obaviještavali Kolegij Zastupničkog doma.

PRILOG: Pregled sjednica Povjerenstva s točkama dnevnog reda

14. sjednica, 26. 2. 2014.

1. Usvajanje Zapisnika 13. sjednice Povjerenstva;
2. Usvajanje Izvješća o radu Povjerenstva u 2013. godini;
3. Utvrđivanje Orijentacijskog radnog Plana Povjerenstva u 2014. godini;
4. Plan aktivnosti Povjerenstva u sklopu Tjedna ravnopravnosti spolova;
5. Tekuća pitanja;
 - a) Informacija o imenovanju na dužnost u Odboru za ravnopravnost i nediskriminaciju Vijeća Europe.

15. sjednica, 24. 3. 2014.

1. Usvajanje Zapisnika 14. sjednice Povjerenstva;
2. Razmatranje Prijedloga poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH sukladno članku 109. Poslovnika;

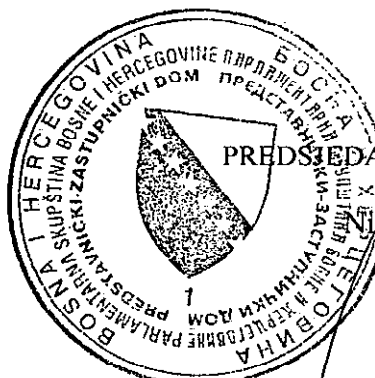
3. Informacija o provedenim aktivnostima u sklopu Tjedna ravnopravnosti spolova;
4. Tekuća pitanja;
 - a) Molba za partnerstvo u organizaciji međunarodne konferencije koju je uputila nevladina organizacija „Udružene žene“, Banja Luka,
 - b) Prijedlog OEES-a za zajedničko organiziranje konferencije o političkom sudjelovanju žena,
 - c) Pripreme za posjet institucijama za rodnu ravnopravnost Švedske.

16. sjednica, 1. 7. 2014.

1. Usvajanje Zapisnika 15. sjednice Povjerenstva;
2. Razmatranje Izvješća o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za 2013. godinu;
3. Upoznavanja s Izvješćem Agencije za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine o provedbi Pekinške deklaracije i Platforme za akciju u Bosni i Hercegovini;
4. Razmatranje Izvješća o posjetu izaslanstva Povjerenstva Parlamentu Kraljevine Švedske;
5. Tekuća pitanja:
 - a) Konferencija o temi: „*Equal Opportunities - Implementation of UNSCR 1325 and related UNSCRs-Differences between Proclamation and reality*“, RACVIAC, Republika Hrvatska od 21. do 23. listopada 2014.,
 - b) Zajednička izjava sa XVI. sastanka Cetinjskog parlamentarnog foruma, „Žene u biznisu“, koji je organizirala Skupština Crne Gore u suradnji s OEES-om, održanom 9. i 10. lipnja 2014. na Cetinju.

17. sjednica, 26. 8. 2014.

1. Usvajanje Zapisnika 16. sjednice Povjerenstva;
2. Razmatranje Akcijskog plana za provedbu UNSCR 1325;
3. Usvajanje Izvješća o radu Povjerenstva u 2014. godini;
4. Tekuća pitanja.

PREDSTJEDATELJ POVJERENSTVA
 Niko Lozančić